

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 31 maja 2006 r.

odnosząca się do postępowania zgodnie z art. 81 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz art. 53 Porozumienia EOG

(Sprawa nr COMP/F/38.645 – Metakrylany)

(notyfikowana jako dokument nr C(2006) 2098)

(Jedynie teksty w językach angielskim i francuskim są autentyczne)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2006/793/WE)

STRESZCZENIE OPISU NARUSZENIA

- (1) Niniejsza decyzja była skierowana do spółek: Degussa AG, Röhm GmbH & Co. KG, Para-Chemie GmbH, Altuglas International SA, Altumax Europe SAS, Arkema SA, Elf Aquitaine SA, Total SA, ICI PLC, Lucite International Ltd i Lucite International UK Ltd, Quinn Barlo Ltd, Quinn Plastics NV oraz Quinn Plastics GmbH.
- (2) W okresie od 23 stycznia 1997 r. do 12 września 2002 r. wyżej wymienionych 14 podmiotów prawnych (należących do 5 przedsiębiorstw, wśród których kilka to podmioty prawne obciążone odpowiedzialnością jako spółki nadrzędne) dopuściło się pojedynczego i długotrwałego naruszenia art. 81 traktatu WE i art. 53 Porozumienia EOG w sektorze metakrylanów, na terytorium EOG, odnośnie do następujących trzech produktów:
 - Polimetylometakrylanu (PMMA) – w postaci mieszanki do formowania;
 - Polimetylometakrylanu (PMMA) – w postaci twardej płyty; oraz
 - Polimetylometakrylanu (PMMA) – w postaci wyrobów sanitarnych.
- (3) Naruszenie charakteryzowało się przede wszystkim dyskusjami konkurentów dotyczącymi cen, uzgadnianiem, egzekwowaniem i monitorowaniem porozumień cenowych w formie wprowadzania podwyżek cen, albo przynajmniej stabilizacji cen aktualnie obowiązujących; dyskutowaniem nad przeniesieniem dodatkowych kosztów na konsumentów; wymianą ważnych informacji handlowych i poufnych informacji dotyczących rynku i/lub odpowiednich informacji na temat spółek; uczestnictwem w regularnych spotkaniach oraz utrzymywaniem innych kontaktów w celu dokonywania uzgodnień dotyczących powyższych ograniczeń i monitorowania ich stosowania w obrębie EOG.

SEKTOR METAKRYLANÓW

- (4) Mieszanki PMMA do formowania, twarde płyty z PMMA i wyroby sanitarne z PMMA wchodzą w zakres łańcucha produkcyjnego, w którym monomery metakrylanu (MMA) są punktem wyjścia i stanowią podstawowy surowiec do wyrobu tych trzech produktów z PMMA. Choć te różnią się od siebie właściwościami fizycznymi i chemicznymi, można je traktować jako grupę jednorodnych produktów z uwagi na wspólny surowiec stosowany do ich produkcji.
- (5) Postępowanie wykazało, że kartel obejmował cały obszar EOG. W 2000 r. wartość rynkowa EOG dla wszystkich trzech produktów z PMMA wynosiła w przybliżeniu 665 mln EUR za około 255 000 ton.

PROCEDURA

- (6) W grudniu 2002 r., niemiecka spółka Degussa AG poinformowała Komisję o istnieniu kartelu w sektorze metakrylanów i wyraziła gotowość współpracy z Komisją w ramach obwieszczenia o łagodzeniu sankcji z 2002 r. Degussa przedłożyła Komisji materiał dowodowy, który umożliwił przeprowadzenie kontroli w marcu 2003 r. w siedzibach spółek Atofina, Barlo, Lucite i Degussa.
- (7) Po kontrolach, spółki Atofina, Lucite i ICI złożyły wnioski o zmniejszenie wysokości grzywnien. Spółkom Atofina i Lucite przyznano takie zmniejszenie. Ponadto spółce Lucite udzielono zwolnienia z grzywny w odniesieniu do części okresu jej udziału w kartelu. Wniosek spółki ICI został odrzucony, ponieważ nie zwiększyła ona wartości dowodów będących już w posiadaniu Komisji.
- (8) Pisemne zgłoszenie zastrzeżeń zostało skierowane do 20 podmiotów prawnych należących do 7 przedsiębiorstw. Przesłuchanie ustne, w którym uczestniczyli wszyscy adresaci, odbyło się w dniach 15–16 grudnia 2005 r.

DZIAŁANIE KARTELU

- (9) Jakkolwiek istnieją przesłanki świadczące o tym, że pierwsze kontakty o charakterze antykonkurencyjnym między producentami trzech produktów z PMMA miały miejsce już w połowie lat 80., Komisja za początkową datę przyjmuje termin spotkania w dniu 23 stycznia 1997 r., ponieważ jest to pierwsze spotkanie o charakterze antykonkurencyjnym, na potwierdzenie którego Komisja posiada dowody od więcej niż jednego z jego uczestników. Podczas tego spotkania przedstawiciele spółek Atofina, Degussa i ICI dyskutowali nad niezadowolającą sytuacją w zakresie zysków z tytułu mieszanek PMMA do formowania i twardych płyt z PMMA oraz nad możliwościami dalszej koordynacji zachowań rynkowych przez konkurentów, związania większą dyscypliną menedżerów ds. sprzedaży, w celu bardziej rygorystycznego stosowania ustaleń zawartych we wcześniejszych porozumieniach.
- (10) Z ogólnej struktury porozumień antykonkurencyjnych odnośnie do produktów z PMMA wynika, że mogą one być traktowane jako pojedyncze naruszenie polegające na tym, że konkurenci dyskutowali nad cenami, uzgadniali, egzekwowali i monitorowali porozumienia cenowe, dyskutowali nad przeniesieniem dodatkowych kosztów na konsumentów, wymieniali ważne informacje handlowe i poufne informacje dotyczące rynku i/lub odpowiednie informacje dotyczące spółek.

GRZYWNY**Kwota podstawowa***Waga naruszenia*

- (11) Uwzględniając wagę naruszenia, jego wpływ na rynek i zasięg geograficzny, należy je zakwalifikować jako bardzo poważne.

Zróznicowane traktowanie

- (12) Ponieważ istniały znaczne różnice między udziałem w naruszeniu każdego z przedsiębiorstw pod względem obrotów w skartelizowanym sektorze, zastosowano zróżnicowane traktowanie (według grup), w celu uwzględnienia udziału w naruszeniu każdego z nich: takie podejście ma na celu zróżnicowanie stopnia, w jakim każde z przedsiębiorstw wyrządziło szkodę konkurencji.
- (13) Przedsiębiorstwa zostały podzielone na trzy kategorie w zależności od wysokości całkowitych obrotów tymi trzema produktami uzyskanych na terytorium EOG w 2000 r. – ostatnim roku naruszenia, w którym większość przedsiębiorstw będących adresatami niniejszej decyzji aktywnie uczestniczyła w kartelu.
- (14) Spółki Degussa i Atofina, które osiągnęły obroty w wysokości odpowiednio 216 i 188 mln EUR zostały zaliczone do pierwszej kategorii. Spółka Lucite z obrotami na poziomie 105,98 mln EUR jest trzecim największym producentem i znalazła się w drugiej kategorii. Spółka ICI, która nie mogła dostarczyć danych liczbowych dotyczących wysokości obrotów swojego przedsiębiorstwa ICI Acrylics, została umieszczona w drugiej kategorii wraz ze spółką Lucite, ponieważ sprzedaż ICI Acrylics spółce Lucite pozwala na wyciągnięcie wniosku, że dane liczbowe ICI Acrylics dotyczące

wielkości obrotów byłyby na poziomie podanych przez spółkę Lucite. Spółka Quinn Barlo z obrotami wynoszącymi 66,37 mln EUR z tytułu twardych płyt z PMMA została jako jedyna zakwalifikowana do kategorii trzeciej. Nie udowodniono, że spółka Barlo brała udział w jakichkolwiek kontaktach polegających na zмовie, dotyczących mieszanek PMMA przeznaczonych do formowania czy wyrobów sanitarnych z PMMA, ponieważ nie wiedziała ona i mogła w zasadzie nie posiadać informacji o całym systemie antykonkurencyjnych porozumień. W rezultacie, biorąc pod uwagę stan faktyczny w niniejszej sprawie, zastosowano 25 % obniżenie podstawowej kwoty grzywny, wyliczonej dla spółki Barlo.

Odpowiedni skutek odstraszający

- (15) W celu ustalenia kwot grzywny na poziomie zapewniającym odpowiedni skutek odstraszający Komisja uznaje za stosowne zastosowanie mnożnika w odniesieniu do kwot nałożonych grzywn. Komisja stwierdza, że w 2005 r., ostatnim roku obrotowym poprzedzającym niniejszą decyzję, całkowite obroty przedsiębiorstw wynosiły: Degussa AG - 11,750 mln EUR; Total S.A. - 143,168 mln EUR i ICI PLC - 8,490 mln EUR.
- (16) W związku z tym, zgodnie z poprzednimi decyzjami, Komisja uważa za stosowne pomnożyć kwotę grzywny dla spółek Total/Atofina, Degussa i ICI.

Czas trwania

- (17) Indywidualne mnożniki zostały również zastosowane w zależności od czasu udziału każdego podmiotu prawnego w naruszeniu.

OKOLICZNOŚCI OBCIĄŻAJĄCE*Powtarzające się naruszenia*

- (18) W czasie, gdy miało miejsce naruszenie, spółki Degussa, Atofina i ICI były już adresatami poprzednich decyzji Komisji zakazujących uczestnictwa w działalności karteli⁽¹⁾. Stanowi to uzasadnienie dla zwiększenia podstawowej kwoty grzywny, która ma zostać nałożona na te przedsiębiorstwa.

⁽¹⁾ Są to następujące decyzje:

W odniesieniu do spółki Degussa: Decyzja Komisji z dnia 23 listopada 1984 r. odnosząca się do procedury przewidzianej w art. 85 traktatu EWG (IV/30.907 – *Produkty z nadtlenu*, Dz.U. L 35 z 7.2.1985, str. 1); Decyzja Komisji z dnia 23 kwietnia 1986 r. odnosząca się do procedury przewidzianej w art. 85 traktatu EWG (IV/31.149 – *Polipropylen*, Dz.U. L 230 z 18.8.1986, str. 1).

W odniesieniu do spółki Atofina: Decyzja Komisji z dnia 23 listopada 1984 r. odnosząca się do procedury przewidzianej w art. 85 traktatu EWG (IV/30.907 – *Produkty z nadtlenu*, Dz.U. L 35 z 7.2.1985, str. 1); Decyzja Komisji z dnia 23 kwietnia 1986 r. odnosząca się do procedury przewidzianej w art. 85 traktatu EWG (IV/31.149 – *Polipropylen*, Dz.U. L 230 z 18.8.1986, str. 1) i Decyzja Komisji z dnia 27 lipca 1994 r. odnosząca się do procedury przewidzianej w art. 85 traktatu EWG (IV/31.865 – PCV II, Dz.U. L 239 z 14.9.1994, str. 14).

W odniesieniu do spółki ICI: Decyzja Komisji z dnia 23 kwietnia 1986 r. odnosząca się do procedury przewidzianej w art. 85 traktatu EWG (IV/31.149 – *Polipropylen*, Dz.U. L 230 z 18.8.1986, str. 1); Decyzja Komisji z dnia 27 lipca 1994 r. odnosząca się do procedury przewidzianej w art. 85 traktatu EWG (IV/31.865 – PCV II, Dz.U. L 239 z 14.9.1994, str. 14).

OKOLICZNOŚCI ŁAGODZĄCE

- (19) Kilka przedsiębiorstw zwróciło się o uwzględnienie niektórych lub wszystkich z następujących okoliczności łagodzących: wczesne zaniechanie naruszenia, niewielka/bierna rola naruszenia, brak faktycznego stosowania praktyk, wprowadzenie w życie programów zgodności, brak korzyści, kryzys w sektorze MMA. Ich wnioski zostały odrzucone jako nieuzasadnione, oprócz wniosku spółki Quinn Barlo powołującej się na swoją niewielką/bierną rolę w naruszeniu. Podstawowa kwota grzywny dla Quinn Barlo została z tego tytułu zmniejszona o 50 %.
- (20) Wnioski dotyczące zastosowania okoliczności łagodzących na podstawie współpracy poza obwieszczeniem o łagodzeniu sankcji z 2002 r. (Leniency Notice) zostały odrzucone, ponieważ nie zaistniały żadne szczególne okoliczności, które uzasadniałyby zastosowanie takiego środka. W rzeczywistości, całokształt współpracy wszystkich spółek został oceniony wyłącznie na podstawie obwieszczenia o łagodzeniu sankcji z 2002 r.

ZASTOSOWANIE OBWIESZCZENIA O ŁAGODZENIU SANKCJI Z 2002 R.

Zwolnienie z grzywien – ust. 8a

- (21) Spółka Degussa w dniu 20 grudnia 2002 r. jako pierwsza poinformowała Komisję o istnieniu kartelu. W dniu 27 stycznia 2003 r. Komisja przyznała spółce Degussa warunkowe zwolnienie z grzywny, zgodnie z ust. 15 obwieszczenia o łagodzeniu sankcji. Spółka Degussa w pełni i sprawnie współpracowała z Komisją w toku całej procedury administracyjnej i przedłożyła Komisji wszelkie dostępne sobie dowody dotyczące podejrzanego naruszenia. Spółka Degussa wycofała się z podejrzanego naruszenia nie później niż w czasie, gdy dostarczyła dowody na podstawie obwieszczenia o łagodzeniu sankcji i nie podjęła żadnych działań mających na celu zmuszenie pozostałych przedsiębiorstw do udziału w naruszeniu. Dlatego też, spółka Degussa kwalifikuje się do całkowitego zwolnienia z grzywny.
- Zmniejszenie grzywny – ust. 23 lit. b), pierwsze tiret (zmniejszenie o 30–50 %)*
- (22) Spółka Atofina była pierwszym przedsiębiorstwem, które spełniło wymogi określone w ust. 21 obwieszczenia o łagodzeniu sankcji, ponieważ dostarczyła Komisji dowodów, które w istotny sposób przyczyniły się do zwiększenia wartości dowodów będących już w posiadaniu Komisji i, zgodnie z informacjami posiadanymi przez Komisję, zaprzestała uczestnictwa w naruszeniu najpóźniej z chwilą przedstawienia dokumentów. Dlatego też kwalifikuje się ona, na podstawie ust. 23 lit. b), tiret pierwsze, do zmniejszenia kwoty grzywny o 30 % – 50 %, która w przeciwnym razie zostałaby nałożona. Spółce Atofina przyznano zmniejszenie kwoty grzywny o 40 %.

Ustęp 23 lit. b), tiret drugie (zmniejszenie o 20–30 %)

- (23) Spółka Lucite była drugim przedsiębiorstwem, które spełniło wymogi określone w ust. 21 obwieszczenia o łagodzeniu sankcji jak wyżej wyjaśniono i dlatego też spółka Lucite kwalifikuje się, na podstawie ust. 23 lit. b), drugie tiret obwieszczenia o łagodzeniu sankcji do uzyskania obniżenia kwoty grzywny o 20 % do 30 %. Spółce Lucite przyznano zmniejszenie kwoty grzywny o 30 %.

Zwolnienie z grzywien zgodnie z ust. 23

- (24) Dowody przedstawione przez spółkę Lucite (potwierdzone następnie przez spółki Degussa i Atofina) umożliwiły Komisji ustalić, że kartel funkcjonował od 28 lutego 2001 do 12 września 2002 r. Zgodnie z ust. 23 obwieszczenia o łagodzeniu sankcji, ten okres naruszenia dotyczył faktów wcześniej nieznanymi Komisji, które miały bezpośredni wpływ na czas trwania podejrzanego kartelu. Dlatego dowody te nie zostały wykorzystane przeciwko spółce Lucite do celów ustalenia grzywny.

Ustęp 23 lit. b), tiret trzecie (zmniejszenie do 20 %)

- (25) Spółka ICI złożyła wniosek o złagodzenie sankcji w dniu 18 października 2004 r., po otrzymaniu przez Komisję wniosków o złagodzenie sankcji od spółek Degussa (20 grudnia 2002 r.), Atofina (3 kwietnia 2003 r.) i Lucite (11 lipca 2003 r.).
- (26) Zgodnie z obwieszczeniem o łagodzeniu sankcji, Komisja zbadała wniosek przedłożony przez spółkę ICI w kolejności wynikającej z porządku chronologicznego, w którym zostały złożone wszystkie wnioski, w celu oceny, czy zawarte w nich informacje zwiększają w istotny sposób, w rozumieniu ust. 21, wartość dowodów. Na podstawie tych kryteriów Komisja poinformowała spółkę ICI, że dowody przedstawione przez nią nie zwiększają w istotny sposób wartości dowodów w rozumieniu obwieszczenia o łagodzeniu sankcji.

ZAKOŃCZENIE POSTĘPOWANIA

- (27) W świetle informacji dostarczonych przez przedsiębiorstwa w ich odpowiedziach na oficjalne zarzuty i podczas przesłuchania ustnego, Komisja postanowiła po pierwsze odrzucić zarzuty przeciwko wszystkim przedsiębiorstwom, w odniesieniu do części naruszenia dotyczącego MMA, po drugie odrzucić zarzuty przeciwko spółkom BASF AG, Repsol YPF SA, Repsol Quimica SA, Repsol Brønderslev A/S i Repsol Polivar SpA również w odniesieniu do mieszanki PMMA do formowania, twardych płyt z PMMA i wyrobów sanitarnych z PMMA, po trzecie odrzucić zarzuty przeciwko spółkom Quinn Barlo Ltd, Quinn Plastics NV, Quinn Plastics GmbH, Quinn Plastics SA w odniesieniu do mieszanki PMMA do formowania i wreszcie odrzucić zarzuty przeciwko spółkom Quinn Plastics SA w odniesieniu do twardych płyt z PMMA.

DECYZJA

- (28) Adresatami niniejszej decyzji są niżej wymienione spółki uczestniczące w naruszeniu w następujących okresach:
- a) Degussa AG, Röhm GmbH & Co. KG (dawna Agomer GmbH i Röhm GmbH) oraz Para-Chemie GmbH od 23 stycznia 1997 r. do 12 września 2002 r.;
 - b) Altuglas International SA, Altumax Europe SAS, Arkema SA (poprzednio Atofina SA) oraz Elf Aquitaine SA od 23 stycznia 1997 r. do 12 września 2002 r. oraz Total SA od 1 maja 2000 r. do 12 września 2002 r.;
 - c) ICI PLC od 23 stycznia 1997 r. do 1 listopada 1999 r.;
 - d) Lucite International Ltd i Lucite International UK Ltd od 2 listopada 1999 r. do 12 września 2002 r.; oraz
 - e) Quinn Barlo Ltd (poprzednio Barlo Group plc), Quinn Plastics NV (poprzednio Barlo Plastics NV) oraz Quinn Plastics GmbH (poprzednio Barlo Plastics GmbH) od 30 kwietnia 1998 r. do 21 sierpnia 2000 r.
- (29) Na podstawie powyższych motywów, zostały nałożone następujące grzywny:
- a) Spółka Degussa AG, Röhm GmbH & Co. KG oraz Para-Chemie GmbH: 0 EUR;
 - b) Arkema SA, Altuglas International SA i Altumax Europe SAS, odpowiadające solidarnie: 219,13125 mln EUR; z tej kwoty Total SA odpowiada solidarnie za 140,4 mln EUR a Elf Aquitaine SA odpowiada solidarnie za 181,35 mln EUR;
 - c) ICI PLC: 91,40625 mln EUR;
 - d) Lucite International Ltd i Lucite International UK Ltd, odpowiadające solidarnie: 25,025 mln EUR; oraz
 - e) Quinn Barlo Ltd, Quinn Plastics NV i Quinn Plastics GmbH, odpowiadające solidarnie: 9 mln EUR.
- (30) Wyżej wymienionym przedsiębiorstwom nakazano niezwłocznie przerwać naruszenie przepisów, o których mowa w motywie 3, jeśli dotychczas tego nie uczyniły, i powstrzymać się od ponownego podejmowania czynów lub zachowań opisanych w motywie 3, oraz od wszelkich czynów i zachowań o tym samym bądź równoważnym celu lub skutku.
-